

Miejsko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
ul. 29 Listopada 12
86-050 SOLEC KUJAWSKI
tel. 52 387 87 02, fax 52 387 87 49

Solec Kujawski, 30 marca 2017 roku

N/Znak: MGOPS.032.9.4.2017

Mariusz Zamorowski
MZ

Sz.P.

Mariusz Zamorowski

**Przewodniczący Rady Miejskiej
w Solecu Kujawskim**

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solecu Kujawskim w załączeniu przesyła „Sprawozdanie z realizacji Miejsko-Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2014-2016” w 2016 roku.

Z poważaniem:

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Solecu Kujawskim
H Stamm
mgr *Hanka Stamm*

SPRAWOZDANIE

z realizacji

**Miejsko - Gminnego
Programu Wspierania Rodziny
dla Miasta i Gminy
Solec Kujawski
na lata 2014-2016**

w 2016 roku

I WPROWADZENIE

Miejsko-Gminny Program Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Solec Kujawski, na lata 2014-2016, został ustanowiony Uchwałą Nr XXXVI/336/14 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim 23 stycznia 2014 r. Realizatorem programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (Ośrodek) w Solcu Kujawskim przy współpracy z wszystkimi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny.

Program adresowany jest do rodzin mieszkających na terenie Gminy Solec Kujawski, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a jego celem jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania tej funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Zadania w ramach Programu skierowane są do całych rodzin, również w tych sytuacjach, gdy dziecko zostało umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

II REALIZACJA PROGRAMU W 2016 ROKU

Cele szczegółowe

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
3. Wspomaganie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.

Wskaźniki realizacji działań (zgodnie z punktem 12.4 Programu):

a)	Wskaźnik realizacji działań: Liczba zatrudnionych asystentów rodziny.
W 2016 roku w Ośrodku zatrudnionych było, do lipca 2016 roku 4 asystentów rodziny, w tym 1 na pełen etat, 2 asystentów na 0,5 etatu oraz 1 na umowę zlecenie, a od lipca do grudnia 2016 roku 2 asystentów na pełen etat.	
b)	Wskaźnik realizacji działań: Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w tym liczba dzieci w tych rodzinach.
Z pomocy i wsparcia asystentów rodziny skorzystało ogółem 36 rodzin, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • do 3 miesięcy – 2 rodziny, • powyżej 3 do 12 miesięcy – 20 rodzin, • powyżej 1 roku – 14 rodzin. Spośród 36 rodzin - 14 zostało zobowiązanych do pracy z asystentem przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, VI Wydział Rodzinny i Nieletnich. W rodzinach objętych asystenturą liczba osób w rodzinach wynosiła 153, w tym 99 dzieci. W 2016 roku 8 rodzin zakończyło pracę z asystentem rodziny, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • 0 ze względu na osiągnięcie celów, • 2 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę,	

	<ul style="list-style-type: none"> • 0 ze względu na brak efektów, • 6 ze względu na zmianę metody pracy. <p>Spośród 36 rodzin pracujących z asystentami rodziny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12 żyło w związku małżeńskim z dziećmi, • 18 to rodziny niepełne z dziećmi, • 6 rodzin stanowiło konkubiny z dziećmi. 	
c)	<p>Wskaźnik realizacji działań: Liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na rodziny wspierające.</p>	
<p>W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono szkoleń dla kandydatów na rodziny wspierające.</p>		
d)	<p>Wskaźnik realizacji działań: Liczba zawartych umów na tworzenie rodzin wspierających.</p>	
<p>W okresie sprawozdawczym nie zawarto żadnej umowy na pełnienie funkcji rodziny wspierającej.</p>		
e)	<p>Wskaźnik realizacji działań: Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.</p>	
<p>Pracownicy socjalni Ośrodka na bieżąco podejmowali interwencje w sytuacjach zagrożenia umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki. Pomimo intensywnej pracy wielu specjalistów nie udaje się nieraz uchronić dzieci przed traumatycznym przeżyciem, jakim jest umieszczenie w pieczy zastępczej. W 2016 roku poza rodziną biologiczną zostało umieszczonych 4 dzieci w spokrewnionej rodzinie zastępczej.</p>		
f)	<p>Wskaźnik realizacji działań: Liczba dzieci, które powróciły do środowiska z pieczy zastępczej.</p>	
<p>W 2016 roku 8 dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.</p>		
g)	<p>Wskaźnik realizacji działań: Kwota wydatkowana na koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej.</p>	
<p>Ośrodek w Solcu Kujawskim ponosił odpłatność za 27 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, • 1 dziecko w zawodowej rodzinie zastępczej, 		

	<ul style="list-style-type: none"> • 20 dzieci w spokrewnionej rodzinie zastępczej. <p>Za pobyt dzieci w pieczy zastępczej poniesiono następujące koszty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 96 373 zł, • za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych 91 072 zł.
h)	<p>Wskaźnik realizacji działań: Liczba dzieci, które miały zapewnioną opiekę w świetlicach terapeutycznych.</p>
	<p>30 dzieci, uczestniczyło w Punkcie „Światelko”, świadczącym specjalistyczną pomoc w związku z uzależnieniami i przemocą w rodzinie, w szczególności dla krzywdzonych dzieci i młodzieży w rodzinach dysfunkcyjnych.</p> <p>30 dzieci uczestniczyło w zajęciach socjoterapeutycznych, prowadzonych przez pedagoga w Gimnazjum Publicznym Nr 2 w Solcu Kujawskim.</p>
i)	<p>Wskaźnik realizacji działań: Liczba osób, które brały udział w grupach wsparcia, zajęciach „Szkoły dla rodziców”, itp.</p>
	<p>Projekt „Wspierajmy rodzinę” skierowany był do 10 rodziców. Celem projektu było wzmocnienie i podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, zapoznanie rodziców z zasadami pielęgnacji dzieci, zasadami prawidłowego żywienia dzieci oraz dbania o ich higienę i zdrowie na każdym etapie rozwoju. Projekt realizowany był przez Ośrodek Stowarzyszenie Wspierania Rodzin w Solcu Kujawskim, w okresie od 23 sierpnia do 20 listopada 2016 roku. We wrześniu 2016 r. miały miejsce warsztaty edukacyjne dla rodziców.</p> <p>Projekt “Wychowanie bez klapsa” - czyli jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice. Warsztaty dla 12 rodziców organizowane były przez Ośrodek i Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Solcu Kujawskim. Realizacja - w dniach 15-16 września 2016 r.</p>
j)	<p>Wskaźnik realizacji działań: Rodzaj i ilość prowadzonych projektów i kampanii, w ramach których realizowane były działania opisane w powyższym Programie.</p>
	<p>Działania profilaktyczne prowadzone były poprzez realizację następujących projektów: Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Solcu Kujawskim we współpracy z Ośrodkiem, w okresie od 11 do 22 lipca 2016 r., zorganizowali półkolonie letnie dla 80 dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, pn „Poszukiwacze przygód”. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych we współpracy z Ośrodkiem byli organizatorami zabawy gwiazdkowej dla 80 niepełnosprawnych dzieci.</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Ośrodek zorganizowali zabawę dla 80 dzieci pn „Wesoła gwiazdka” - jako przykład działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.</p>

Ośrodek przy współpracy ze Związkiem Miast Nadwiślańskich, 23 sierpnia 2016 r. zorganizował rejs statkiem po Wiśle. Z atrakcji tej skorzystało 25 dzieci z rodzin korzystających z pomocy Ośrodka.

k)

Wskaźnik realizacji działań:

Liczba porad udzielonych przez specjalistów zatrudnionych w instytucjach pomocowych na terenie Solca Kujawskiego.

Przy Ośrodku działały Punkty Konsultacyjne, których zadaniem było zdiagnozowanie problemów całej rodziny, zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci), zaproponowanie rozwiązań, nawiązanie kontaktu, udzielenie wsparcia, motywowanie, poradnictwo.

Rodziny objęte wsparciem asystenta i pracą socjalną pracownika socjalnego oraz inne rodziny przeżywające różnego rodzaju trudności miały możliwość skorzystania z pomocy specjalistów: psychologa, psychiatry, pracownika socjalnego, kuratora, instruktora terapii uzależnień, zatrudnionych przez Ośrodek, w tym:

- w Punkcie Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym,
- w Punkcie Konsultacyjnym dla osób współuzależnionych,
- w Punkcie Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania narkomanii, działającego na terenie sołeckich szkół.

Ogółem w w/w Punktach Konsultacyjnych udzielono 860 porad, 399 osobom.

Ponadto rodzice, przeżywający trudności opiekuńczo-wychowawcze mieli możliwość skorzystania z pomocy psychologa pracującego w Ośrodku oraz psychologów i pedagogów pracujących w szkołach na terenie Solca Kujawskiego.

Z porad i wsparcia psychologicznego oraz pedagogicznego skorzystało ogółem 668 dzieci, w tym:

- w Szkole Podstawowej nr 4 - 320 dzieci,
- w Gimnazjum Publicznym Nr 2 – 48 dzieci,
- w Zespole Szkół – 300 dzieci.

l)

Wskaźnik realizacji działań:

Liczba rodzin z dziećmi, które skorzystały z wsparcia finansowego i rzeczowego w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni Ośrodka w Solcu Kujawskim na bieżąco prowadzili rozeznanie w rodzinach i swoim wsparciem finansowym i rzeczowym objęli 148 rodzin borykających się z trudnościami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym: 63 były to rodziny niepełne i 15 to rodziny wielodzietne.

W okresie sprawozdawczym, świadczeniami rodzinnymi objęto 868 rodzin:

- zasiłki i dodatki do zasiłków rodzinnych otrzymało 429 rodzin,
- świadczenia opiekuńcze otrzymało 57 rodzin,
- zasiłek pielęgnacyjny przysługujący osobie do 16 roku życia otrzymało 85 dzieci,
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności - 133 osoby,

- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia - 123 osoby,
- zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia – 16 osób.

Zasiłki rodzinne w ilości 7971 świadczeń otrzymało 312 rodzin, w tym:

- 117 rodzin z zasiłkiem na 1 dziecko,
- 118 – na 2 dzieci,
- 54 – na 3 dzieci,
- 22 – na 4 i więcej dzieci.

Dodatki do zasiłków rodzinnych wypłacono w ilości 3802 świadczenia, w tym z tytułu:

- urodzenia dziecka 51 świadczeń, liczba rodzin 37, liczba dzieci 40;
- opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego 231 świadczeń, liczba rodzin 32,
- samotnego wychowywania dziecka 373 świadczenia, liczba rodzin 30;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia 136 świadczeń, liczba rodzin 17,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia 436 świadczeń, liczba rodzin 45,
- rozpoczęcia roku szkolnego 809 świadczenia, liczba dzieci 809,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 1398 świadczeń, liczba rodzin 76,
- na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła 26 świadczeń, liczba rodzin 3,
- na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła 351 świadczeń, liczba rodzin 45.

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka wypłacono w ilości 158 świadczeń, 156 rodzinom. Część osób, które otrzymały powyższą zapomogę, z powodu przekroczenia kryterium uprawniającego, nie uzyskała uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami.

Świadczenia opiekuńcze wypłacono w ilości 4 686 świadczeń, w tym:

- zasiłki pielęgnacyjne - 4004 świadczenia,
- świadczenia pielęgnacyjne - 620 świadczeń,
- specjalne zasiłki opiekuńcze - 62 świadczenia,
- zasiłki dla opiekunów - 106 świadczeń.

W 2016 roku pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto 136 rodzin. Wypłacono 2 129 świadczeń.

Od 1 kwietnia do 31 grudnia 2016 r. rodzinom z dziećmi przyznawane było świadczenie wychowawcze w ramach Programu "Rodzina 500 plus". W okresie sprawozdawczym wypłacono 14413 świadczeń wychowawczych 500 plus.

Ponadto rodziny najuboższe, których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego ustawy o pomocy społecznej, otrzymały pomoc finansową w formie zasiłku i stypendium szkolnego, wypłacanego przez Urząd Miasta i Gminy – Referat Edukacji.

W 2016 roku dla 304 uczniów przyznano stypendium szkolne oraz dla 5 uczniów przyznano zasiłki szkolne, w tym:

- na okres od stycznia do czerwca stypendium szkolne przyznane zostało 165 uczniom, a zasiłek szkolny – 3 uczniom;
- na okres od września do grudnia stypendium szkolne – 139 uczniom, a zasiłek szkolny – 2 uczniom.

m)	Wskaźnik realizacji działań: Liczba rodzin z dziećmi, doświadczających przemocy w rodzinie.	
<p>Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” – ogółem 106, w tym NK z 2015 roku – 34, NK z 2016 roku – 72.</p> <p>Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” – 57.</p> <p>Liczba osób w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” – 175, w tym liczba dzieci – 48.</p> <p>Liczba osób doświadczających przemocy – 59, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kobiety – 44, • mężczyźni – 9, • małoletni – 6. <p>Procedura „Niebieskie Karty”, w której ofiarą było małoletnie dziecko została zakończona w 2 przypadkach, po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, a sytuacja w rodzinie przeszła do monitoringu przez pracownika socjalnego i w ramach projektu „Popołudniowe wyjazdy w środowisko”.</p> <p>W przypadku trójki rodzeństwa i jednej małoletniej procedura przeszła do kontynuacji na 2017 rok. Sytuacja w/w dzieci w rodzinie monitorowana jest przez pracownika socjalnego, pedagoga i asystenta rodziny Ośrodka w Solcu Kujawskim. Ponadto rodziny objęte zostały nadzorem kuratora.</p> <p>W okresie sprawozdawczym nie miały miejsce interwencje z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – odebranie dzieci z rodziny w związku z zagrożeniem zdrowia lub życia oraz żadna z osób doznających przemocy w rodzinie nie wymagała pomocy w formie skierowania do Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy.</p>		
n)	Wskaźnik realizacji działań: Liczba dzieci objętych dożywianiem w placówkach oświatowych.	
<p>Ośrodek realizował wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”.</p> <p>W okresie od stycznia do czerwca 2016 r. ogółem pomocą w formie zakupu gorącego posiłku objęto 147 dzieci, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 92 uczniów w szkołach podstawowych, • 32 uczniów w gimnazjum, • 16 dzieci w przedszkolach, • 7 uczniów w szkole ponadgimnazjalnej. <p>W okresie od września do grudnia 2016 r. pomocą w formie zakupu gorącego posiłku objęto ogółem 151 dzieci, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 91 uczniów w szkołach podstawowych, • 36 uczniów w gimnazjum, • 19 dzieci w przedszkolach, • 5 uczniów w szkole ponadgimnazjalnej. <p>Ponadto, od pedagogów szkolnych uzyskano informację, że 50 dzieci korzystało w szkołach z posiłków opłacanych przez sponsorów, w tym:</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> • w Zespole Szkół - 20 dzieci, • w Szkole Podstawowej Nr 4 - 30 dzieci. 	
o)	Wskaźnik realizacji działań: Liczba rodzin, które skorzystały z „KARTY DUŻEJ RODZINY 3+”	
Urząd Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim, w ramach Rządowego Programu „KARTA DUŻEJ RODZINY 3+”, wydał 113 kart dla 24 rodzin wielodzietnych z terenu Gminy Solec Kujawski.		
p)	Wskaźnik realizacji działań: Liczba rodzin, z dziećmi objęta usługami opiekuńczymi i usługami specjalistycznymi.	
<p>W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowanych przez Ośrodek 13 niepełnosprawnych dzieci skorzystało z usług świadczonych przez pedagoga.</p> <p>Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Solcu Kujawskim, w 2016 r. wsparciem obejmowało 80 niepełnosprawnych dzieci.</p>		
q)	Wskaźnik realizacji działań: Liczba rodzin dysfunkcyjnych monitorowanych przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej i wsparcia MGOPS w Solcu Kujawskim.	
<p>W 2016 roku 353 rodziny były objęte monitoringiem i wsparciem w formie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych Ośrodka.</p> <p>Prowadzono monitoring rodzin z dziećmi w ramach „Popołudniowych wyjazdów w środowisko”, przez specjalistów: psychologa, pracownika socjalnego oraz kuratora zawodowego - w 2016 roku miało miejsce 16 wyjazdów do 95 środowisk.</p> <p>Od pedagogów szkół z terenu Solca Kujawskiego pozyskano informację, że 107 dzieci pozbawionych było odpowiedniej opieki w rodzinie.</p> <p>Po dokonaniu analizy rodzin ustalono, że podane przez pedagogów szkolnych dzieci pozbawione odpowiedniej opieki w rodzinie znane były pracownikom Ośrodka wychowywały się w rodzinach objętych pomocą i wsparciem pracowników socjalnych w Solcu Kujawskim, którzy dokładali wszelkich starań, aby ta sytuacja uległa zmianie.</p>		
r)	Wskaźnik realizacji działań: Ilość spraw skierowanych do Sądu Rodzinnego w sytuacji wyczerpania wszystkich możliwości wsparcia i pomocy rodzinie, oferowanych przez instytucje i służby.	

W 2016 roku pracownicy socjalni skierowali 14 spraw do Sądu w celu rozeznania sytuacji 28 dzieci w rodzinie.

W wyniku współpracy pracowników socjalnych Ośrodka w Solcu Kujawskim i kuratorów sądowych Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, VI Wydział Rodzinny i Nieletnich ustalono, że w 2016 roku na terenie miasta i gminy kuratorzy sprawowali nadzór nad 25 rodzinami w sprawach opiekuńczych, 16 nieletnimi i 22 osobami uzależnionymi od alkoholu, zobowiązanymi do leczenia odwykowego.

s)

Wskaźnik realizacji działań:

Liczba osób uczestniczących w konferencjach i szkoleniach.

W 2016 roku ogółem, w szkoleniach wzięło udział 46 osób, w następujących szkoleniach:

- Seminarium dotyczące roli asystenta rodziny – 2 osoby,
- „Pomoc Społeczna a ochrona zdrowia psychicznego” – 3 osoby,
- Szkolenie „Sytuacja niestandardowa w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grupy Roboczej” – 3 osoby,
- Szkolenie z zakresu asystentury – 2 osoby,
- Seminarium – supervizja asystentów rodziny – 2 osoby,
- Szkolenie dla asystenta rodziny – 2 osoby,
- Szkolenie „Praktyczne rozwiązania w zakresie przeciwdziałania przemocy” – 2 osoby,
- Szkolenie zorganizowane przez Ośrodek pn „Sytuacje niestandardowe w pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie” - 30 osób.
- W zorganizowanej przez Ośrodek, w listopadzie 2016 r. konferencji promującej zawód jakim jest asystent rodziny, wzięły udział 54 osoby.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Solcu Kujawskim

mgr Hanka Stamm